

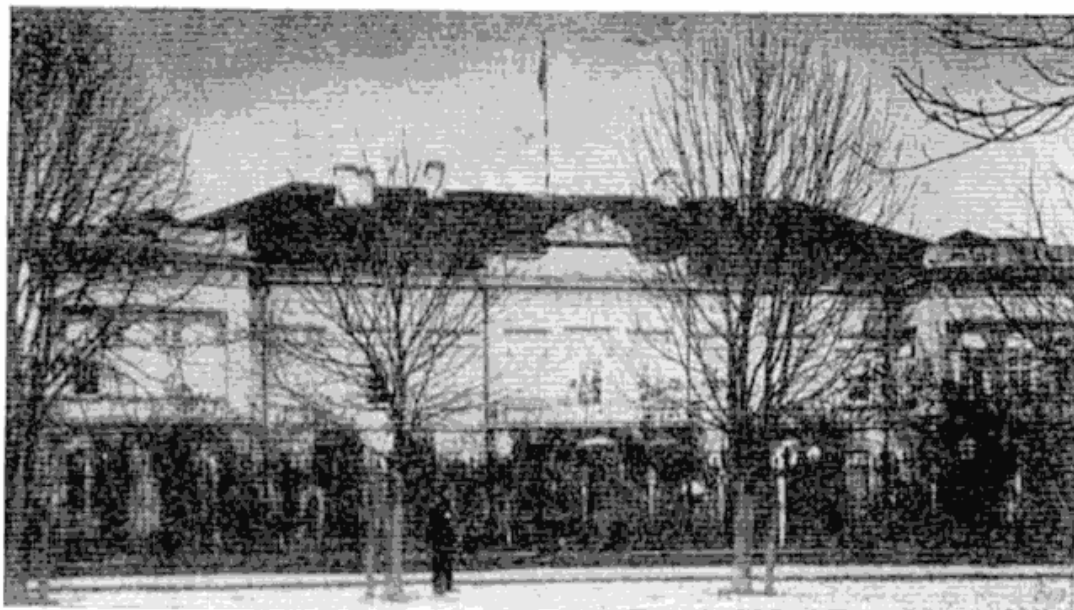
КУЋА СТОЈАНА СИМИЋА — СИМИЋЕВО ЗДАЊЕ

Поред великог броја јавних грађевина, које су подигнуте у доба кнеза Милоша за његове и државне потребе, било је у то време и више приватних српских кућа, својине тадашњих богатих трговаца и виших државних чиновника, које су се својом величином и обликом одвајале од осталих београдских кућа од бондрука, ниских и малих. Те боље куће биле су у „сокаку“, тј. у данашњој улици Цара Уроша. Ко је те куће зидао остало је непознато¹.

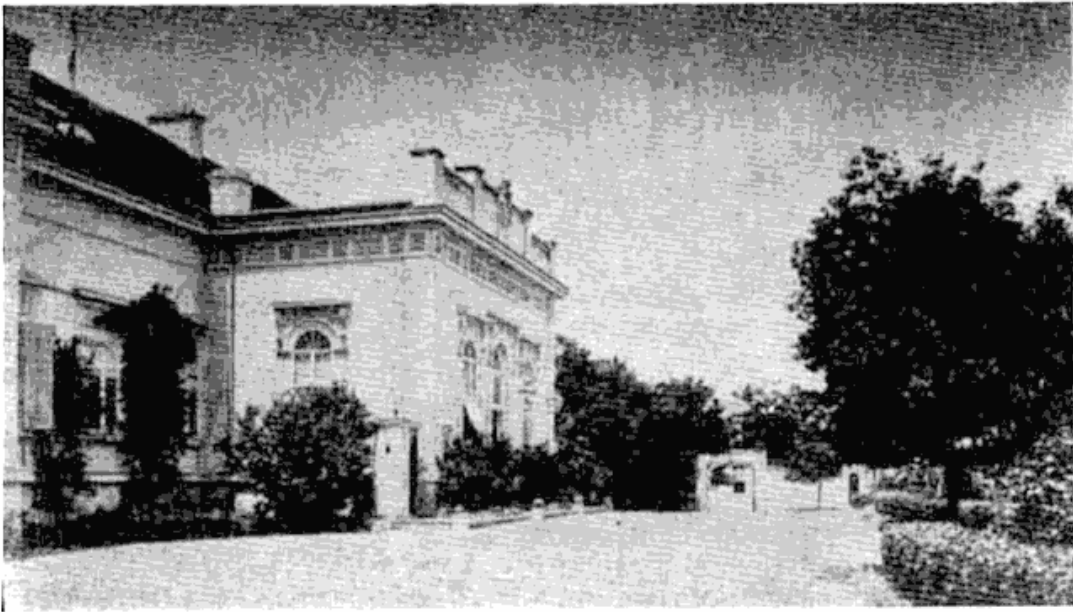
Од 1830 године почела се образовати Господска улица (данашња Бранкова

улица), која је то име добила по свој прилици зато што су у њој становале наше виђеније личности тога доба. Тако од кућа у овој улици вреди поменути: кућу Јеврема Грујића, бившег министра правде у првом министарству кнеза Михаила и посланика на страни, кућу Алексе Симића, кнез Милошевог министра финансија из 1835 године и једног од најбогатијих људи тога доба, кућу Германа, Грка, банкара бечког, у којој је до скоро била Геодетска школа професора Андоновића, затим куће Матије Бана, Магазиновића, Јована Стејића, Стевана Марковића, Јована Мариновића, зета капетан Мишиног, који је 1865 године био претседник Државног савета, као и других угледних личности то-

¹ Никола В. Несторовић, *Грађевине и архитекти у Београду прошлог столећа*, Београд 1937, 26.

Сл. 1 — Симићево здање, изглед са улице

Сл. 2 — Симићево здање, изглед из дворишта

га доба. Већина од ових кућа порушена је последњом регулацијом Бранкове улице. Кућу Јована Мариновића, која је зидана око 1862 године, купио је доцније Сима Андрејевић-Игуманов и завештао Академији наука у којој се она и данас налази (Бранкова улица бр. 15).

У околини негдашњег двора (данас Савезног Извршног Већа и Извршног Већа НР Србије), где је некада била подигнута кућа Стојана Симића, тадањег претседника Државног савета, биле су мочвари обрасле трском. Кад је Симић, крајем 30-тих година прошлога столећа, на овом месту себи подигао кућу, „сав се свет чудио лудости Симићевој што овде прави кућу у овој пустињи, далеко од вароши“.² Кад је књаз Александар Карађорђевић ступио на престо (1842 године), купљена је ова кућа за кнежев двор и пошто је нешто преправљена

књаз се у њу уселио око 1843 године. После књаз Александра у овом двору становали су сви Обреновићи осим књаз Милоша, који је и за време своје друге владе становао у Топчидеру. Ова је зграда била на простору између данашњег Савезног Извршног Већа и Извршног Већа НР Србије.

После убиства краља Александра Обреновића и краљице Драге порушена је ова грађевина, крајем 1903 године.

Два фотографска снимка, која уз овај натпис доносимо, показују два изгледа те куће: изглед главне фасаде према улици Краља Милана и унутрашњи изглед према парку, односно према дворишту. Оба показују добар стил, ренесанс са незнатним примесима барокних мотива, а по свему судећи и добро унутрашње уређење, јер распоред спољашњих прозорских осовина и маса упућује на овај закључак, о чему има и писаних података, али су они врло оскудни. План ове зграде, колико нам је познато, немамо сачуван до данас никакав, а тако исто не знамо ни име њеног творца — архитекте. Ова кућа,

² Коста Н. Христић, *Записи старог Београђанина*, Београд 1937, Београдски конак, 79—82.

изгледа да је била врло лепо, чак и богато за оно доба намештена и да је заиста претстављала дворску зграду, не само за доба када је стварана, већ и за доцније. Штета што се у њој десила тешка династичка несрећа, убиство краља Александра Обреновића и краљице Драге, те је због тога морала да буде порушена. Она би свакако и данас претстављала леп пример ондашње архитектуре и служила би као доказ доброг укуса и високог нивоа и смисла за архитектуру ондашњег нашег живља, а поготову високог чиновничког сталежа.

Та кућа је врло добро затварала простор између двеју зграда бивших двораца чинећи са њима један складан урбанистичко-архитектонски комплекс.

Данас је тај простор отворен, те омогућава леп поглед на зграду новог парламента.

Стојан Симић је после продаје своје куће књазу Александру Карађорђевићу за његов двор, озидао себи мању кућу, преко пута овог двора. Ову је кућу његов син Ђорђе Симић, председник Министарства и Државног савета, продао за Руско посланство, које се налазило ту до пред Први светски рат, а сада се у тој згради налази Трговинско претставништво СССР. Почетком овога столећа ова је кућа реновирана и том приликом додан је покривен улаз и један додатак с десне стране³.

³ Никола Б. Несторовић, *Op. cit.*, 27.

LA MAISON DE STOJAN SIMIĆ

I. ZDRAVKOVIĆ

Sur le terrain situé entre l'édifice de l'actuel Praesidium du Gouvernement de la RPFY et celui de la Présidence du Conseil de la RP de Serbie, Stojan Simić, président du Conseil d'Etat à l'époque, avait fait construire, vers la fin des années trente du siècle dernier, une maison pour son usage personnel. Lors de l'avènement du prince Alexandre Karadjordjević (1842), cette maison fut achetée par le prince pour servir de résidence princière, et après quelques travaux de réadaptation le prince y emménagea vers 1843. Après lui, tous les Obrenović ont habité ce palais, à l'exception du prince Miloš, qui habitait Topčider.

A la fin de l'année 1903, après le meurtre du roi Alexandre et de la reine Draga, cet édifice fut démoli.

Deux photographies montrent deux aspects de cette maison — la façade principale sur la rue du roi Milan, et la façade sur les jardins. Le plan des fondements de la maison n'a pas été conservé, et nous ignorons également le nom de l'architecte qui l'a construite.

Illustrations dans le texte:

Fig. 1 — La maison Simić, vue de la rue

Fig. 2 — La maison Simić, façade sur la cour